

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO DALYKO
(MODULIO)
APRAŠO RENGIMO TVARKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studijų dalyko (modulio) aprašo rengimo tvarka (toliau – Tvarka) įtvirtina dalyko (modulio) aprašo rengimo studijų informacinėje sistemoje (toliau – LSMUSIS) taisykles.
2. Studijų dalyko (modulio) aprašo paskirtis – apibrėžti išsamią informaciją apie studijų dalyką (modulį), kuri turi būti pateikiama LSMUSIS. Skirtingų studijų programų to paties pavadinimo dalyko (modulio) tikslai ir numatomi studijų rezultatai gali skirtis, todėl rengiami atskiri dalyko (modulio) aprašai.
3. Dalyko (modulio) aprašo duomenys naudojami žiniaraščiams formuoti, tvarkaraščiams sudaryti, darbo užmokesčio fondui formuoti, išoriniam vertinimui, pažymoms, įskaitymo kortelėms, diplomo priedėliams, dėstytojų atestacijos kortelėms parengti ir kt.
4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:
 - 4.1. **Atsiskaitymas** – dalyko (modulio) apraše numatytas studento pasiekimų vertinimas.
 - 4.2. **Dalykas** – mažiausia studijų programos turinio dalis, turinti savarankišką kodą, apibrėžtą tikslą ir orientuota į studijų rezultatus, ugdanti bendrąsias ir (ar) dalykines kompetencijas, reikalingas kvalifikaciniam laipsniui įgyti. Dalyko studijos baigiamos egzaminu arba kitu studento pasiekimų, žinių ir gebėjimų įvertinimu.
 - 4.3. **Dalyko ir modulio dalies apimtis** – 3 kreditai (arba 3-jų kartotinis skaičius). Dalyko (modulio) trukmė negali viršyti vienų studijų metų (t.y. turi būti dėstomi tame pačiame kurse).

- 4.4. **Konsultacija** – tai dėstytojo teikiama kryptinga mokymosi parama studentui ar studentų grupei, siekiant numatytų dalyko (modulio) rezultatų.
- 4.5. **Laboratorinis darbas** – tai mokymosi procese atliekamas tyrimas, kai studentas pakartoja gerai žinomą, išbandytą, patikrintą tyrimo planą ir taiko konkrečias tyrimo metodų procedūras. Laboratoriniu darbu siekiama surinkti duomenis, padedančius suprasti tam tikrus teorinius dėsningumus, tiriamo proceso, reiškinio ar objekto ypatybes, veiksnius.
- 4.6. **Modulis** – 3 kreditų kartotinio apimties vienetas sudarytas iš kelių turinio požiūriu susijusių dėstomų modulio dalių, turintis apibrėžtą tikslą ir orientuotas į studijų rezultatus, bendrųjų bei dalykinių kompetencijų, reikalingų kvalifikaciniam laipsniui įgyti, ugdymą. Modulis turi turėti dalis, kurios turi savarankišką kodą ir vertinimo strategiją.
- 4.7. **Paskaita** – žodinis dėstytojo pranešimas, perteikiantis studijų rezultatams pasiekti aktualias žinias. Paskaitoje naudojami studentų į(si)traukimą ir interaktyvumą skatinantys metodai ar technologijos.
- 4.8. **Praktika** – patirtinio mokymosi forma, kai bendradarbiaudami su dėstytojais realioje profesinėje aplinkoje studentai siekia įgyti praktinių studijų dalyko žinių ir ugdytis profesinius įgūdžius profesinio rengimo įstaigose ir darbo / praktikos vietose.
- 4.9. **Pratybos** – dėstytojo vadovaujama aktyvi mokymosi veikla, kuria siekiama ugdyti(s) praktinės veiklos gebėjimus.
- 4.10. **Privaloma alternatyva** – dalyko (modulio) dalis ar specializacijos dalykas, kurį studentas ir klausytojas renkasi iš jam pateiktų alternatyvų.
- 4.11. **Savarankiškas studento darbas** – tai studento mokymasis siekiant pasirengti kontaktiniam darbui (seminarams, tutoriniams užsiėmimams, pratyboms ir kt.), taip pat kitų studijų programoje nurodytų užduočių atlikimui nedalyvaujant dėstytojui.
- 4.12. **Seminaras** – dėstytojo moderuojamas (vedamas) studentų grupės susitikimas, kurio metu studentai pateikia žodinius pranešimus, diskutuoja apie tam tikrą temą (probleimą).
- 4.13. **Simuliacija** – tai grupinis praktinio mokymo(si) metodas, integruojantis įvairių dalykų žinias bei formuojantis komandinio darbo, veiklos planavimo, problemų sprendimo, analitinio mąstymo, lyderystės ir kt. gebėjimus. Simuliacijoje iš dalies atkuriamos realaus gyvenimo situacijos, studentas perkeliamas į imituojamą

(įsivaizduojamą) aplinką, galimai tikroviškas situacijas ir sprendžia problemas nerizikingoje mokymosi aplinkoje.

4.14. **Studijų kreditas** (toliau – kreditas) – studijų dalyko (modulio) apimties vienetas, kuriuo matuojami studijų rezultatai ir studento darbo laikas, reikalingas numatytiems studijų dalyko (modulio) rezultatams pasiekti. Vieną kreditą Universitete vidutiniškai sudaro 27 studento ar klausytojo darbo valandos.

4.15. **Studijų pasiekimai** – studento pasiekti studijų rezultatai, kurie nustatomi studijų dalyko (modulio) apraše numatytais metodais vertinant studijų dalyko (modulio) ar visos studijų programos tikslų įgyvendinimą.

4.16. **Studijų rezultatai** – studijų metu įgytų žinių ir gebėjimų visuma, kurios apimtis apibrėžiama kreditais, o lygis įvertinamas pažymiu.

4.17. **Tutorinis užsiėmimas** – užsiėmimas vienai studentų ir klausytojų grupei, kurio metu dėstytojo prižiūrima grupė diskutuoja ir sprendžia problemą ar klinikinį atvejį. Vienai problemai skiriami du tutoriniai užsiėmimai: pirmasis – situacijos analizei, antrasis – problemos sprendimui.

5. Dalyko (modulio) aprašas LSMUSIS sistemoje gali būti koreguojamas kiekvienais studijų metais. Už aprašo koregavimą nustatytais terminais atsako dalyką (modulį) koordinuojantis dėstytojas.

5.1. Jeigu dalyke (modulyje) atsiranda būtinybė keisti dalyko (modulio) pavadinimą, kreditų skaičių, studijų rezultatus, vertinimo strategiją, turi būti kuriamas naujas aprašas iki studijų plano patvirtinimo Senate, pritarus studijų programos komitetui (SPK).

5.2. Kai SPK pritarimu kuriamas naujas dalyko (modulio) aprašas, dalyko (modulio) pavadinimas, kreditų skaičių, studijų rezultatus, vertinimo strategiją būtina koreguoti iki studijų plano patvirtinimo Senate.

5.3. Kiti dalyko (modulio) aprašo pakeitimai atliekami iki dalyko (modulio) dėstymo konkrečiam studentų kursui pradžios.

5.4. Dalyko (modulio) aprašas rengiamas LSMUSIS. LSMUSIS parengta dalyko (modulio) aprašo forma laikoma standartine, teikiama tvirtinti SPK ar fakulteto tarybai.

II SKYRIUS

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠO RENGIMO REIKALAVIMAI

6. **Aprašo forma.** Kuriant naują dalyko (modulio) aprašą pasirenkama aprašo forma – dalykas arba modulis.
7. **Studijų dalyko (modulio) pavadinimas.** Studijų dalyko (modulio) pavadinimas be santrumpų rašomas mažosiomis raidėmis (išskyrus pirmąją raidę), po pavadinimo taškas nededamas. Pavadinime anglų kalba žodžių pirmosios raidės rašomos didžiosiomis raidėmis, išskyrus priešdėlius ir jungtukus (pvz., *of, on, and* ir pan.). Studijų dalykų (modulių) pavadinimai lietuvių ir anglų kalbomis formuluojami itin atidžiai, nes jie perkeliama į diplomų priedėlius ir akademinės pažymas.
8. **Studijų dalyko (modulio) kodas.** Kodas generuojamas automatiškai, jo struktūrą sudaro: fakultetas / koordinuojantis padalinys / studijų programa – pakopa, eilės numeris. Skaitmenys po raidžių suteikiami didėjimo tvarka. Jei dalyko (modulio) aprašas keičiamas, dalykui (moduliui) suteikiamas naujas kodas.
9. **Atsiskaitymo forma.** Pasirenkama studijų pasiekimų atsiskaitymo forma: kaupiamasis vertinimas arba egzaminas (kai yra vienintelis atsiskaitymas, aprašytas vertinimo strategijoje).
10. **Programos dalis.** Nurodoma, kokiai grupei priskiriamas dalykas (modulis): studijų krypties, bendrieji, pasirenkamieji dalykai, praktika, baigiamasis darbas.
11. **Studijavimo trukmė.** Nurodoma, per kiek laiko (semestrais) dalykas išdėstomas visam kursui, visiems srautams.
12. **Koordinuojantis dėstytojas.** Nurodomas dėstytojas, atsakingas už dalyko (modulio) aprašo parengimą, koregavimą, už dalyko (modulio) studijų procesą, kitų dalyko (modulio) dėstytojų veiklos koordinavimą, dalyko (modulio) dėstytojų strategijos formavimą bei studentų dalyko (modulio) rezultatų pasiekimo stebėseną.
13. **Studijų pakopa.** Nurodoma, kurios studijų pakopos studentams dalykas (modulis) dėstomas: pirmosios, antrosios ar vientisųjų studijų.
14. **Studijų programa.** Nurodoma, kurioje studijų programoje studijuojamas dalykas (modulis).
15. **Dalyką (modulį) koordinuojantis padalinys (-iai).** Nurodomas dalyką (modulį) koordinuojantis fakultetas (institutas) ir katedra (klinika).
16. **Kursas.** Nurodomas kursas, kuriame studijuojamas dalykas (modulis).
17. **Dalyko (modulio) tipas.** Pasirenkamas vienas iš dalyko (modulio) tipų: privalomasis, pasirenkamasis, privalomoji alternatyva, baigiamasis darbas. Nuo dalyko (modulio) tipo priklauso žiniaraščio forma, įskaitymo kortelė, skolų perlaikymo tvarka.

18. **Dalyko (modulio) dėstymo būdas.** Pasirenkama, ar dalykas (modulis) dėstomas auditorijoje, nuotoliniu ar mišriuoju būdu.
19. **Dalyko (modulio) galiojimo trukmė LSMUSIS.** Nustatoma, kada įsigalioja ir baigia galioti dalyko (modulio) aprašas. Jeigu dalykas (modulis) į studijų planus neįtraukiamas, jis turi būti uždaromas.
20. **Reikalavimai studijuojančiajam.** Išankstinius reikalavimus studijuojančiajam, jei tokių yra, galima apibrėžti dviem būdais:
- 20.1. nurodant konkrečius studijų dalykus (modulius), kuriuos prieš pasirinkdamas šį dalyką (modulį) studentas turi būti išklausęs, arba
- 20.2. nurodant kompetencijas, kurias prieš pasirinkdamas šį dalyką (modulį) studentas privalo turėti.
21. **Anotacija.** Glaustai aprašomas dalyko (modulio) tikslas, studijų rezultatai, metodai, kt. informacija. Anotacija rengiama lietuvių ir anglų kalbomis. Apimtis – iki 200 žodžių.
22. **Dalyko (modulio) tikslas.** Dalyko (modulio) tikslas formuluojamas trumpai ir aiškiai, siejant jį su studijų programos kompetencijomis (bendrosiomis ir dalykinėmis). Apimtis – iki 50 žodžių.
23. **Rezultatų lentelė.**
- 23.1. **Studijų programos rezultatai.** Nurodoma, kokių žinių įgis ir kokius veiksmus, veiklas gebės atlikti studijų programą baigęs studentas.
- 23.2. **Studijų dalyko (modulio) rezultatai.** Nurodoma, kokių žinių, supratimo įgis ir kokius veiksmus, veiklas gebės atlikti studijų dalyką (modulį) baigęs studentas. Dalyko (modulio) rezultatai apima tą patį arba siauresnį objektą arba nusako to paties arba mažesnio sudėtingumo gebėjimą nei studijų programos rezultatai.
- 23.3. **Dalyko studijų metodai.** Iš sąrašo pasirenkami dalyko studijavimo metodai.
- 23.4. **Studento pasiekimų vertinimo tipai.** Pasirenkami vertinimo tipai:
- 23.4.1. *diagnostinis* vertinimas taikomas siekiant išsiaiškinti studento pasiekimus ir padarytą pažangą baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnes studijų galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus;
- 23.4.2. *formuojamasis* vertinimas taikomas studijų procese, kuris padeda numatyti studijų perspektyvą, stiprinti daromą pažangą, skatina studentą analizuoti esamus pasiekimus ar studijų spragas;

23.4.3. *sumuojamasis* vertinimas, naudojamas susumuoti ir apibendrinti studentų studijų rezultatus.

24. **Studijų dalyko (modulio) apimtis kreditais.** Nurodoma studijų dalyko (modulio) apimtis ECTS kreditais. Vieną kreditą sudaro vidutiniškai 27 studento ar klausytojo akademinės darbo valandos. LSMUSIS sistemoje dalyko (modulio) išdėstymas kreditais pateikiamas sveikaisiais skaičiais be kablelio.

25. **Studijų dalyko (modulio) apimtis akademinėmis valandomis.** Nurodoma dalyko (modulio) apimtis akademinėmis valandomis. Studento darbo krūvį sudaro kontaktinis ir savarankiškas darbas.

26. **Dalyko (modulio) kreditų pasiskirstymas.** Nurodoma, kuriame semestre ir kiek dalyko (modulio) kreditų bus dėstoma.

27. **Dalyko (modulio) turinys.** Studijų turinys apibūdinamas įvardijant pagrindines studijų dalyko temas, kontaktinio darbo valandas ir mokymosi metodą.

27.1. Tema. Dalyko (modulio) turinys pateikiamas suskirsčius jį temomis. Studijų temos apima objektus, kurie pateikti studijų rezultatuose. Studijų dalyko apraše temos numeruojamos, kad išryškėtų jų dėstymo ir studijavimo eiliškumas.

27.2. Temų grupė (neprivalomas laukas). Esant poreikiui, dalyke (modulyje) turint daug skirtingų temų, jos gali būti pateikiamos suskirstant jas į temų grupes, kurios sudarytos iš turinio požiūriu susijusių dalyko (modulio) temų.

27.3. Kontaktinio darbo ir savarankiškų studijų valandos ir mokymo (si) metodas. Kiekvienai temai būtina nurodyti jai skirtas kontaktines valandas ir mokymo(si) metodą, bei savarankiškoms studijoms skirtą laiką. Pagal tai apskaičiuojama dalyko (modulio) apimtis kreditais.

28. **Vertinimo strategija.** Tai studento pasiekimų vertinimo planas, kuris numato studento pasiekimų vertinimo metodus, kriterijus ir terminus. Dalyko (modulio) apraše dėstytojas numato visus dalyko (modulio) atsiskaitymus, jų svorį procentais. Vertinimo kriterijai nusakomi kokybiniais arba kiekybiniais požymiais, numatant, kiek balų už ką skiriama. Būtina nurodyti atsiskaitymo ir vertinimo metodus, jei studentas praleido dalį kontaktinio darbo valandų.

29. **Dėstytojai.** Nurodomi visi dalyką (modulį) dėstantys dėstytojai.

30. **Privaloma ir papildoma literatūra.** Nurodoma privaloma literatūra (prieiga galima per LSMU išteklius) – tai tie šaltiniai, kuriuos studentas ir klausytojas privalo perskaityti, ir papildoma literatūra, kurią rekomenduojama perskaityti.

31. **Dalyko (modulių) temų įvedimas į LSMUSIS.**

31.1. **Nurodomas temos pavadinimas lietuvių ir anglų kalbomis.**

31.2. **Nurodomas padalinys, atsakingas už temos dėstymą.** Nurodomam padaliniui priskiriamos valandos skaičiuojant darbo užmokesčio fondą.

31.3. **Nurodoma temų grupė (nebūtina).**

31.4. **Priklauso.** Techninis laukelis temoms išdėstyti turinyje.

31.5. **Aprašymas.** Tema glaustai aprašoma lietuvių ir anglų kalbomis.

31.6. **Užsiėmimo trukmė.** Nurodomas užsiėmimo tipas ir trukmė akademinėmis valandomis.

31.7. **Savarankiško darbo užduotis.** Užduotis glaustai aprašoma lietuvių ir anglų kalbomis.

31.8. **Dėstytojai.** Nurodomas dėstytojas (-ai), dėstantis (-ys) temą.

31.9. **Literatūra.** Nurodoma privaloma ir rekomenduojama literatūra.

32. **Analizuojamų problemų įvedimas į LSMUSIS:**

32.1. **Pavadinimas.** Problemos pavadinimas nurodomas lietuvių ir anglų kalbomis.

32.2. **Aprašymas.** Problema aprašoma lietuvių ir anglų kalbomis.

32.3. **Užpildomi laukeliai:** tikslas, uždaviniai, problemos esmė, klinikiniai požymiai.

III SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Dalyko (modulio) aprašo tvarka įsigalioja ją patvirtinus Senato nutarimu.

34. Pasikeitus teisės aktams, pritarus Studijų centrui dalyko (modulio) aprašo tvarka gali būti keičiama.